

Latveeschu Awises.

Nr. augstas Ēweschanas = Kummisiones siānu un nowehleschanu.

Nr. 40. Zettorsdeenā 4tā Oktobra 1828.

Jelgawā, pirmā Oktobra.

Schinnī augstas basnizas=teesas pilnigā sa-
eeshana tappe diwi jauni, Deewa rakstu gudri-
bā mahziti Kungi pahrbauditi, un par derri-
geem pee mahzitaja=ammata usnemshanas at-
rasti. Tee irr: Jahnis Indriks Tilting,
wezza Nurmuishas mahzitaja dehls, kas sawam
tehwam par paligu isredsehts, arri wakkarejā
deena Jelgawas leelā wahzu-basnizā par mah-
zitaju eefwehtihts tappe, un Ka hrlis Blaese,
Durbes Daktera=kunga Blaesa dehls, kas lihds
schim wehl newaid us basnizas=deenastu aizi-
nahs. Lai Deews abbeem scheem jauneem mi-
reem jo prohjam palihds, ka tee ittin ustizzigi
strahdneeki winna wihsa=kalnā taptu, un dauds
auglus nestu.

3.

* * *

Pee Nihgas ohsta lihds 25tu Septembera bij
atbraukuschi 1096 fuggi un isgahjuschi 950;
wehl bij atnahkuschi 570 struhges, 28 skutkes,
8 tscholles, 134 plohestes (1037 plennizes) ar
brussahm, un 299 plohestes (1977 plen.) ar
balkeem.

* * *

No Leepajas pilsata dabbujam dsirdeht, ka
tur atkal diwi fuggi scho gaddu irr gattawi tap-
puschi, weens briggis no simts lastehm ar wahr-
du Friedrich, kas jau preefsch kahdeem mehne-
scheem preefsch to kohpmannu Hagedorn un
weens skohners no peezdesmits lastehm ar wahr-
du Nararin, kas preefsch to kohpmannu Lortsch
tikkai 18tā Augusta ohsta tappe eelaists. Schis
jau tas astotais fuggis, kas eeksch diwi gaddeem
no ta Leepajas fuggubuhmeistera Möwe irr buh-
wehts tappis.

No Grohbines pufses.

Isgahjuschi swohtdeena, tas irr 23schā Sep-
tembera, Ruzzawes mahzitaja muischa
ta nodeggusi, ka tikkai klehts un rijas atlifku-
schas. Abbi mahzitaji nebija mahjas, kad schi
nelaine notiske, un ikweens gan warr dohmaht,
ar kahdahm firds=fahpehm tee pahreedami buhs
sawu jaiku mahjas=weetiā, kas nu pesnōs irr,
eeskattijuschees. Taggad wehl newarram gaisch
isteikt, ka ugguns zehlees jeb kas te wehl no-
tizzis; tik to gribbam peeminneht, ka schi mui-
scha pee pascha leelzetta us Pruh Scheem gull, un
ka muhsu nelaika Keifereene Elisabete, un Kei-
sera mahfas, us Wahzemmi braukdamas, jeb
no turrenes pahreedamas, schinnī mahzitaja-
muischā daschu reisi naftskohrteli turrejuschas.
Mehs dohmajam, no schi behdu=notikuma
turpmak wehl wairak ko isteikt.

3.

No äfa laiki.

Semira un Semins.

Jau bij tee pluhdi kahpuschi pahr par aug-
steem marmora tohrneem un melni wilni weh-
lahs pahr par kalnu wirsgalleem; tikkai weens
weenigs kalna rags iszehlahs wehl no teem uhde-
neem. Neganta sjauffhana bij skattama wiss
apfahrt; dsirdeha tappe ta brehkschana to nelai-
migu, kas simaggi puhsdamees rahpahs us aug-
schu un kurreem ta nahwe us teem wilneem
lehkdama, us paschahm pehdahm dsinnahs pak-
kat. Tee schkrrahs plihsdams pakalns no kalna
un nogrimst lihds ar simts kauldameem zilwekeem
besdibbinds; tur parauj ahtra strauma to dehlu,
kas us augschu welk pussmirruschū tehwu, te
atkal to brehkdamu mahti, lihds ar wisseem

behrneem. Wiss bij aprakts uhdendes; tikkai tas wirsgals no meena falna wehl bij skattams. Semins, jauneklis gohdigs — winnam bij ta kohschaka meita peesohlijusees — Semins bij sawu mihiu Semiru us scho weenigu fausu weetu glahbdams uszehlis. Wissus zittus bij tee pluhdi jau kahwisch; schee diwi stahweja weentuli wehl un dsirdeja kauzam to breesmigu wehtru. Wilni weltahs teem wifsu; pahr par winneem ruhz pehrkoni un appaksch winnu kahjahn trakko ta kaukdama juhra. Beesa tumsiba apflahje wifsu; tik tee sibbeni apskaidroja brihscham wehl to slihfdamu pasauli. At farukfuschu peeri draudeja nelaimi katra padebbes; katra wilna dsinne us preefschu tuhkfostschus lihkus, gahsahs us preefschu zaur aufahm, mekledama padarriht jaumi pohstu. Semira speede sawu Mihlu pee sawu pukstedomu firdi, assaras lihds ar leetus vilenem birre tai no bahla waiga, ar aisrautu balsti fazzijsa ta: Tè nau nekahda glahbschana wairs, ak tu mans Mihlais, mans Semins! Wiss apkahrt kauz ta nahwe! Ak tanu pohstu! Wai mums! ar katu brihdi peekahp mums jo flahrt ta nefahrtiga nahwe. Kurra no scheem wilneem, ak! kurra muhs apraks! Turri man, turri man starp tawahm drebbedamahm rohkahm, ak tu mans Mihlais! Drihs, drihs nedt tu wairs buhfi, nedt es, drihs buhsum mehs abbi parauti eefsch besdibbinem. — Jau, jau — ak Deewo! — no turren tas atwellahs! Ak, kà breesmigi! Alspihdehts no sibbinem tas atwellahs. Taggadin — ak Deewo! Sohgis! Tu taisnais! — Tà fazzijsa ta un nolaidahs pee Semin.

Wina drebbedama rohka apkahre to pagihbuschu Selteniti, wina sawilktas luhpas zeete kussi, winsch wairs ne redseja to breesmigu pohstu apkahrt fewim, skattija tik to pagihbuschu Meiti peesleetu pee sawahm fruhtim un jutte wairak ne kà nahwes notirpumu. Winsch buischo winas bahlas, no auksa leetus apskalotas luhpas, spesch winnu jo zeeti pee sawahm fruhtim, fauz: Semira! Mihla Semira! Mohdees! Ak, nahz jell' wehl weenreis atpakkat us scho slihfdamu pasauli, fa tawa ožs wehl weenreis man ussmaid, wehl weenreis tawas bahlas

luhpas man isteiz, ka tu man mihloji lihds nahwi; wehl weenreis, pirms tee pluhdi muhs paraus.

Tà fauze winsch, un ta atmohdahs; skattija ar azzim, kas bij pilditas ar laipnu mihiblu un ar neisteizamu schehlumu us winnu, un tad us to breesmigu pohstu. Deewo! Sohgis! tà fauze ta, woi tad nau nekahda glahbschana, nekahda apschehloschana wairs? Ak! kà gahschahs tee wilni! kà duhz tee pehrkoni wiss apkahrt! Kà fluddina wissu tas, fo grehzneeks no pelna! Ak Deewo! Efsch nenoseedsibas aistezeja mums muhsu gaddi; tu, jauneklis, kà jo gohdigs ne bij! — Wai, wai mannim! Jau irr tee wissi, itt kà ne bijufchi, nohst irr tee wissi, kas mannu muhschu ar tuhkfostschem preekeem puschkaja. Un tu, kas tu mannim to dsihwibu dewe! Ak! kà firds gribbeja pahrtruhft, to stattoht! No mamma fahna parahwe tew tee pluhdi, tu pazehle wehl weenreis to galwu un tawas rohkas, gribbedama man svehtiht un — arr jau biji parihta. — Ak! nohst irr winni wissi! Un tomehr — ak Semin! Mans Semins! ta is pohstita pasaule buhtu man paradishe, kad ar tewim tanni paschä dabbatu dsihwoht. At Deewo! tahs deenas muhsu jaunibas aistezeja eefsch nenoseedsibas. Ak! woi tad nau neweens, kas glahb; neweens, kas par mums apschehlojabs? — Tomehr, fo tè waid' mamma skumju pilna firds! Ak Deewo! Peedohd! mehs mirstam! fo geld zilweka nenoseedsiba tawa preefschä!

Tas jauneklis turreja sawu Mihlu kas no wehtras tappa schaubita, un fazzijsa: Gan, gan, tu mamma Mihla! Wissa dsihwiba irr no tahs semmes noskallota, wiss irr ispohstihst, jau ne dsird neweenu mirsdamu wairs kauzam. Ak dahrga! tu mamma dahrga, mihla Semira! Tas nahkams brihdis buhs muhsu pehdigais. Nohst irr, fo ween schi dsihwiba mums derwe zerreht; nohst irr, fo ween eedohmajamees kad mihledamees sehdejam kohpä; nohst irr wiss; mehs mirstam. Ta nahwe arween mums apkahp jo flahrt; jau apskallo ta muhsu drebbedamus flaumus; mehs mirstam! Un ak, tu mamma Mihla! Kas buhtu mums jo garra un jo pree-

zas pilna dsihwiba? Nassaspillens, kas peckehrees pee akmina-kalna un nokriht juhra, pirms saule wehl lezz. Utwarrenejees! Als schihs dsihwibas irr lihgimiba un ta muhschiba. Lai ne drebbaam, nu, kad aiseetam; apkamp manni un ta lai gaidam, kas mums buhs spreests. Ne ilgi wairs buhs, ak tu manna Semira! un muhsu dwehseles liddinasees paehr par scho breesmigu pohstu; us augschu pazeldamees, juttihs tafs neisteizamas lihgimibas. Ak Deewo! tads leetas gaid manna dwehsele. Ak Semira! lai pazellam sawas rohkas us Deewu. Woi gan tam mirsdamam flahjabs, teesahf winna zettus? Kas mums to dsihwibu eedwaschojis, tas pats pefuhf to nahvi, tam taifnam, ka tam netaisnam. Bet labb tam, kas staigajis par teem zelleem tafs taifnibas! Ne dsihwibu no tew isluhdsamees, Bisstaifnais! Lai nahk par mums sawas sohdibas; tik apdshwo eerfch mums to zerribu tafs neisteizamas laimibas, ko nahwe nesphej nihzinah. Tad ruhzeet juhs pehrkon; schketteet wehtras! nahzeet par mums juhs wilni! Slawehts lai irr tas taifnais; lai winsch irr slawehts; winnu lai pehdigi wehl usdohma muhsu dwehsele schinni mirsdama meesä!

Drohchuuns un preeks noklahje to waigu tafs nu wehl jo kohschakas meitas. Winna pazehle sawas rohkas prett to wehtru un fauze: Gan, gan! es juhtu wissas tafs faldas, augstas zerribas. Slawe to Rungu, tu manna mutte! Raudait preezas-assaras juhs mennas azzis, kamehr ta nahwe nahfdama juhs aisspeesch. Debbes, pilna no preekeem muhs gaid. Juhs effet preefsch mums aissgahjuschi, wissi juhs Mihlee! Mechs nu nahkam un drihs, ak drihs juhs redsesum atkal. Tur preefsch winna gohda-frehsla stahw winni, tee taifni. Winsch irr tohs isglahbis no tafs breesinigas ispohstischanas un sapulzinajis preefsch farva waiga. Duhzeet juhs pehrkon! Kauzeet juhs wehtras! ka ar dseefinahm slawejet juhs winna taifnibu. Krihteet us mums juhs wilni!

Skatt, Mihlais! — Apkamp man; tur winna nahk, ta nahwe; us scho melnu wilnu ta

nahk; apkamp man, Semin! Ne laidi man wallam; jau man pazell tee pluhdi!

Es tew apkampu, Semira, fauze tas jaune-flis, es tew apkampu! Effi freiżinata, ak nahwe! Te mehs effam! Slawehts lai irraid tas, kas muhscham teesa pehz taifnibas!

Ta winni fauze, un tee pluhdi pancehme tohs salampuschus.

— o —

Teefas fluddin afschanas.

Us pawehleschanu tafs Keiseriffkas Gohdibas, ta Patwaldineka wissas Kreewu walts u. t. j. pr., tohp pehz Dohbeles aprinka teefas nospreeduma, kad tas scheit pehz likkumeem noteifts termihns dehl us-melcheschanas to nessinamu mantineeku pee tafs no Melderia Holtznera atstahtas mantas pahrgahjis, tag-gad wissi tee parradeweji ta nomirruscha Rumbes-muischas melderia Johann Holtznera, no kurreem tee naw isslehgisi, kas ar sawahm prasschanahm pehz tafs peemimetas mantas dallina tik masa, starp teem par-radudewejeem ja warr buht, mielek salihgtees, un tad pehz teefas likkumeem turpmak buhs nospreestam tapt, kas pareisi irr.

Felgawâ 21mâ Septembera 1828.

3

(L. S. W.) von der Howen, Professor.
(No. 1086.) Sichterh. Kahrl Blaese.

* * *

Us pawehleschanu tafs Keiseriffkas Majesteetes, ta Patwaldineka wissas Kreewu Walsts u. t. j. pr., tohp no Brozzenes pagasta teefas, wissi tee, kam kah-das taifnas parradu prasschanas pee ta Brozzenes-muischas sainneeka Virseueeku Zahna, kas pats kawas mahjas nesphehschanas dehl irr akdevis, un par kura mantu zaur scho teefu konkurse spreesta, aiz-nati, pee saudeschanas sawas prasschanas, libds 26tu Oktobera schi gadda, kas par to weenigt un isslehgchanas terminu nolikts irr, ar sawahm prasschanahm woi paschi, woi zaur weetneekeem, kur

Lahdi wehletti irr, pee schihs teesas peeteiktees, ar to ihpaschu pamahzischanu, ka neweens, kas lihdai tai wirspeeminnetai deenai nebuhtu peeteizees, pehjoki wairs netaps peenemts. Brozzenes pagasta teesa tai 13ta Septembera 1828. 2

Slakter Mikkell, pagasta wezzakais.

(Nr. 23.) J. Herrmann, pagasta teesas frihweris.

No Jaunauzes pagasta teesas tohp wissi tee, kam kahdas taisnas parradu prassishanas no teem Jaunauzes faimneekem Mahlu Zahna un Pukku Villa, prohti, kurri paschi sawas mahjas dehl truhkuma nodewuschi, un par kurru mantu konkurse spreesta, aizinati, lai tee lihds 20tu Dezembera mehniescha schi gadda pee schihs pagasta teesas peeteizahs.

Jaunauzes pagasta teesa 15ta Septembera 1828. 2

+ + Krischan Neuland, pagasta wezzakais.

(Nr. 67.) F. F. Akermann, pagasta teesas frihweris.

Preefsch trim neddelahm weens nepashstams Schihs tam Kliggesmuischas faimneekam Kaile Kahrlam dumju, 8 gaddu wezzu sirgu, ar sedlehm un eemauteem kihla atsahjis, un apsohljees scho sirgu ohtrā deenā, no Tulkuma atpakkal braukdams atkakl isinemt; — Kad mi winsch scho sawu sohli-

Naudas, labbivas un prezzi tirgus us plazzi. Rihge tanni Imā Oktobra 1828.

	Sudraba naudā.	Rb.	Kp.	Sudraba naudā.	Rb.	Kp.
3 rubli 70 $\frac{1}{4}$ kap. papihru naudas geldeja	—	1	—	1 pohds kannepu	1	—
5 — papihru naudas	—	1	34	linnu labbakas surtes	1	50
1 jauns dahleris	—	1	30	slitakas surtes	1	—
1 puhrs rudsu	tappe maksahs ar	1	15	tabak	—	80
1 — kweeschu	—	2	50	dselses	—	70
1 — meeschu	—	—	85	sweesta	2	—
1 — meeschu = putrainu	—	1	50	muzzä filku, preeschu muzzä	1	75
1 — ausu	—	—	80	— wihschnu muzzä	1	—
1 — kweeschu = miltu	—	3	25	sarkanas fahls	6	25
1 — bihdeletu rudsu = miltu	—	1	40	rupjas leddainas fahls	5	25
1 — rupju rudsu = miltu	—	1	5	rupjas valtas fahls	4	—
1 — sirau	—	1	50	smalkas fahls	3	75
1 — linnu = fehklas	—	3	—	50 graschi irr warra jeb papihres rublis un warra nauda stahw ar papihres naudu weenā makfa.	—	—
1 — kannepu = fehklas	—	1	—			
1 — kummenu	—	1	40			

Ist zu drucken erlaubt.

Im Namen der Civiloberverwaltung der Ostseeprovinzen: J. D. Braunschweig, Censor.

No. 416.